

Szénkutatás

Tízezernél is több méterrel növeli szénkutatását az idén az Országos Földtani Kutató Fúró Vállalat. Legnagyobb megbízója a Központi Földtani Hivatal, amely elsődlegesen felderítő kutatásokat, új bányák nyitására vonatkozó részletes információ szerzését rendeli meg.

Az egyes szénbányák is, amelyek meglevő üzemeik mellett keresnek újabb lelőhelyeket, megrendelik az OFKFTV szolgáltatását. Harminchárom nagy teljesítményű fúrótorony segíti az idén a kutatást.

Magyar—NDK vízügyi tárgyalások

Budapesten csütörtökön, tegnap befejeződött a magyar—NDK vízgazdálkodási bizottság 8. ülésszaka, amelynek jegyzőkönyvét Illés György, az OVH elnökhelyettese és Hans Weigl, az NDK környezetvédelmi és vízgazdálkodási miniszterhelyettese írta alá. A május 10. és 13. között tartott megbeszéléseken áttekintették a legutóbbi ülés szak óta végzett közös munkát. Megállapították, hogy jó együttműködés és mun-

kamegosztás alakult ki a két ország vízügyi kutató és tervező szakemberei között. Az ülésen meghatározták a bizottság 1982—83. évi munkatervét. E szerint a két ország vízügyi szakemberei szorosan együttműködnek a korszerű számítógépes módszerek kiterjesztésében, valamint az ivóvízellátó és szennyvíztisztító rendszerek tervezésében is. Az NDK vízügyi küldöttsége csütörtökön elutazott Budapestről.

Differenciálódás

Legyen vagy ne legyen? Káros vagy hasznos? Örüljünk neki vagy megszüntetni igyekezzünk? Mármint a különböző gazdálkodó egységek között meglevő és az utóbbi időben növekvő különbségeket. Két szövetkezeti szövetség — a TESZÖV és a KISZÖV — küldöttgyűlésén jó néhány felszólaló érintette a kérdéskört.

Az elv önmagában aligha vitatható: aki jobban, gazdaságosabban dolgozik, az tudjon fejleszteni, magasabb bért fizetni. Aki viszont nem találja meg a kibontakozás útját, az igen is érezze meg a zseben, hogy kevesebb haszna van munkájából a népgazdaságnak.

A gyakorlatban azonban bonyolultabbak a dolgok — éppen ekörül forgott a vita a két küldöttgyűlésen. Mert mi van akkor, ha a vezetőség például rossz profilt választ: a termékre nincs szükség a piacon, vagy drágán tudják előállítani? Akkor a munkás is bűnhődjék kisebb fizetéssel, amikor ő ugyanolyan keményen dolgozott az eladhatatlan termék előállításán is?

Mások azt vitatták, nem lehet ma már tiszta lappal indulni. A különböző termékek iránt nem egyforma a kereslet: egy szövetkezet nem változtathatja meg egyik napról a másikra a profilját. Sem pénze nincs rá, sem szakmai felkészültsége. Azzal kell küszködni — s csak apró lépésenként van lehetőség a változtatásra —, ami van. Némelyik termék szociálpolitikai, közellátási okokból olyan olcsó, amilyen. De kiiktatni nem lehet a gyártását, mert akkor növekszik a hiánycikkek száma. Könnyű a MEDIKÉMIA-nak! — vélekedtek többen. Olyasmint gyárt, amire igen nagy a kereslet. Autóápolószerekből lehet 35—40 százalékkal növelni az árbevételét évről évre. De próbálna ezt meg valaki a cipőjavító szolgáltatással! Aki viszont cipőt akar javíttatni, azt nem érdekli a szuszterek keserve, azt kívánja, hogy reparálják meg a lábbelijét. A MEDIKÉMIA elnöke azzal érvelt, szövetkezetük nem „örökölte”, hanem hazai viszonylatban „kitalálta” ezt a jól menő termékcsaládot. Egy sor kevésbé jövedelmező termék gyártását adták át másnak, komoly és rugalmas gyártmányfejlesztő munkát végeznek. Ez az út — bár nem könnyű — mindenki előtt nyitva áll.

A szabályozók sem mentesek az ellentmondásoktól — vélekedett másvalaki. Mert aki 25 ezer forintos átlagbér-színvonalat örökölt, az képtelen a jobb munkáit megtartani, ha évi néhány százalékkal emelheti csak adómentesen a dolgozói jövedelmét. Huszonöt ezer forintnak a 3 százaléka is kevesebb, mint 45 ezer forintnak ugyanekkora hányada. A felszólaló nehezményezte, hogy az ő szövetkezetükben kitűnőek ugyan a hatékonysági mutatók, de az örökölt alacsony bérszínvonal miatt ez nem érződhet a fizetésekben.

Majd az új bérszabályozási rendszer! — mondta az OKISZ képviselője. Ez egyelőre csak tervekben, vitákban létezik, de politikai döntés van rá, hogy jövőre kidolgozzák és életbe léptetik. Ez — különböző formákban — a hatékonyság komplex mutatójához kapcsolódnék. És akkor? Akkor majd olyan is lesz, hogy nemcsak emelik, hanem néhol csökkentik is a fizetést? — kérdezték volna a kétkedő dolgozók, ha ott lettek volna a gyűlésen.

A téveszkeknél ugyanez merült föl a bérszínvonalal kapcsolatban. Hiába kezdünk el jól dolgozni, ha nem tudjuk a jobb munkát megfizetni. (Érdekes módon, a TESZÖV küldöttgyűlésén az erősebb gazdaságok vezetői vezették elő a gyengébbek gondjait is.) Ha a szabályozás kidolgozói jelen lettek volna, azt felelték volna erre: ha jól, rosszat egyformán fizetnénk, mi ösztönöznénk a jobb munkára?

A differenciálódást illetően a hivatalos állásfoglalások is bizonytalanok némiképp. Jó, hogy differenciálódhatnak a gazdaságok, de nem jó, hogy differenciálódnak is! Az lenne optimális, ha a lehetőség nyitva lenne, hogy aki rosszul dolgozik, az lemaradjon, de nem maradna le senki!

Az ellentmondás lényegéig azonban egyetlen hozzászóló sem ásozott le. Egyfelől: aki rosszul dolgozik, az ne nagyon növelhesse a bért. Maradjon le, legyen 25 ezer forint a bérszínvonal, hagyják ott a jobb munkáit. Ha meg valaki nekiáll és eredményeket mutat fel, azt sikerei arányában dotálják! A gyakorlati tapasztalatok általában azt mutatják, hogy a kettő — a vezetők személyében — nem esik egybe. Hanem: kineveznek, megválasztanak egy tehetségtelen embert, akitől később mindaddig nem lehet megszabadulni, míg teljesen le nem zúllasztja a gazdaságot. Kihagyja a kínáló fejlesztési lehetőségeket, elmulasztja a profilváltást, eltűri vagy egyenesen támogatja a trehány munkát. A pohár végül betelik, az illetőnek útlaput kötnek a talpára. Jönnek az újak, akik már öröklék a lemaradást, a hiányos munkafegyelmet, az összes halmozott hátrányt. És hiába teszik ki a jelküket, a szabályozás nem képes holmi árnyalt különbségtételre: úgy kezeli őket, mintha ők lennének az okai a korábban objektív adottsággá változott kudarcoknak.

Kapásból két kérdés merül föl: mi lesz azokkal, akik felelősek érte, hogy egy-egy gazdaság nehezen behozható hátrányba kerül? Felelősségük valóságos arányában kéri-e számon tőlük az eredmények elmaradását? A másik: meg lehetne-e előzni az ellentmondásokat efféle — sajnos gyakori — kiéléződés? S ha igen, ez ügyben kinek kellene lépéseket tennie — időben? Ezek a kérdések mindkét küldöttgyűlésen kimondatlanul — következtésben érdemben megválaszolatlanul — maradtak.

Tanács István

Taurus-olajtömlők a világ minden táján

Új beruházással bővítik a Taurus Gumiipari Vállalatnál az olajkitermelésnél alkalmazott fúró-termelő és szállító tömlők gyártását. Kiegészítik a gépparkot és egyúttal fejlesztik a gyártás technológiáját is. Többek között olyan új eljárásokat is bevezetnek, melyek meg-

könnyítik az olajtömlők összeszerelését. Ez a változtatás várhatóan a fokozódó versenyben is tovább erősíti a Taurus eddigi kivívott világszertei helyzetét. A magyar vállalat ugyanis a 100 atmoszférára felelti nyomásnak is ellenálló és nagy átmérőjű olajtömlőiből olyan speciális típusokat kínál, melyekkel a világ első gyártói közé emelkedett: évi termelésének több mint 90 százalékát más országokban értékesíti. Versenyképességét tovább javítja majd, hogy az új berendezések segítségével jelentősen csökken az egyik típus gyártásáról a másikra való átállás ideje.

A Taurus több évtizedes terméke a hagyományos mélyfúró tömlő, melynek előállítását a magyar olajipar igényei alapján kezdték meg az 50-es évek elején. Azóta már a gyártásra, a konstrukcióra és a gyártó berendezésekre kidolgozott hazai szabadalom alapján olyan speciális típusokat fejlesztettek ki, melyekkel a vállalat egyik legjövődelmezőbb termékévé tették az olajtömlőket. Ezek a speciális tömlők — mint a kitörésgátló cölöpverő, a tengeri fúrásoknál használatos fajták, valamint a nyers olaj felszínre hozatalánál alkalmazott csövek — a KGST-tagországokon és Nyugat-Európán kívül eljutottak már a világ szinte valamennyi tájára, az amerikai kontinens északi és déli felébe, a Távol-Keletre és Afrikába is.

Jugoszláv vállalatok a BNV-n

Hetven jugoszláv iparvállalat állít ki a jövő héten nyílt tavaszi Budapesti Nemzetközi Vásáron. A jugoszláv ipari újdonságok a BNV valamennyi árucsoportjában fellelhetők majd, összesen közel ezer négyzetméternyi területen — jelentették be a jugoszláv kiállítás szervezői csütörtöki sajtótájékoztatójukon, a kereskedelmi képviselő budapesti irodájában.

Elmondták azt is: minden fontosabb jugoszláv iparvállalat bemutatkozik a BNV-n, amelyek kereskedelmi vagy kooperációs kapcsolatokat építettek ki a magyar iparvállalatokkal. Különösen sokféle terméket mutatnak be az elektronikai standokon, de jó néhány új típusú vagy korábbi berendezés továbbfejlesztett változata látható majd a fémfeldolgozó és kohászati, a szerszámgépipari, a vegy- és bányaiipari gyártmányok köréből is. A járműipari bemutatónál a nálunk is jól ismert Dinara vállalat pótkocsikat, mezőgazdasági gépeket, valamint speciális, kommunális járműveket és hűtő-tehergépkocsikat hoz el. A járműipari kiállításon külön is felhívják a látogatók figyelmét a dinamikus fejlődő kooperációs kapcsolatokra. Huszonöt jugoszláv gyár működik együtt a győri Rábával, a Csepel Autógyárral és az Ikarus-szal.

A cél: megnyerni az embert Pártmunka a Volánnál

Ha a Volán 10. számú vállalata pártbizottságának 1982-re készült munkaprogramját lapozgatja az ember, nagyjából ugyanazokat találja benne, mint más vállalatoknál. A gazdaságpolitikai feladatokat magába foglaló fejezet úgy írja elő például a teljesítmények növelését, hogy közben a költségek növekedésének üteme maradjon alatta a teljesítményének, hogy csökkenjen a fajlagos anyag- és energiaráfordítás, s javuljon a munkaerő és a munkaidő-alap kihasználása. E feladatok tükrözik az ország gazdasági helyzetéből adódó követelményrendszert, s a vállalat tervben foglaltakat. Am a feladatoknál alighanem izgalmasabbak a módszerek. Az, hogy a Volán pártszervezete hogyan tudja segíteni a célok valóráváltását.

A Volán pártbizottságának titkára, Sebők Imre úgy véli, mindenekelőtt azzal segíthetik a vállalati célok megvalósítását, ha a munkaprogramban megfogalmazott feladatokat elemeire bontják s az alapvető célok szellemében egyénre szabott, a munkahely, a munkakör figyelembevételével kidolgozott megbízatásokat kapnak a párttagok. Ily módon nemcsak a végrehajtás számonkérésére nyílik lehetőség, hanem az alapszervezeteknek, a pártcsoportoknak is módjuk nyílik arra, hogy átgondolják: saját területükön mivel, milyen módszerekkel és eszközökkel segíthetik leginkább a vállalati feladatok megvalósítását.

A célok megismerése, az elérésükhöz szükséges módszerek, feladatok elfogadása — fél siker. Tudják ezt a Volánnál is, s ennek érdekében mindent elkövet a vállalat pártszervezete, hogy biztosítsa az információ-áramlást. Hogy a párttagok ne csupán megismerkedhessenek feladataikkal, hanem aktívan részt vegyenek azok kidolgozásában, s a vállalat vezetői is kapjanak információkat az alapszervezetektől, hogy azok alapján is megtehessék a szükséges intézkedéseket.

Hogy hogyan is zajlik mindez a gyakorlatban? Jó példa erre az energiatakarékossággal kapcsolatos munka. Az üzemanyag-, az energiatakarékossággal kapcsolatban például miniszteri rendelet született, ezt pedig igazgatói utasítás követte, amely megszabja a konkrét feladatokat. A pártszervezet részt vett a döntés előkészítésében is. Az igazgatói utasítás tervezetét vezetői értekezleten vitatták meg, s miután megszületett a döntés, ismertették az alapszervezetekkel, hogy támogassák munkaterületükön az utasítás végrehajtását.

Nem szakmai részleteket magyarázzák ilyenkor, ha-

nem az embereket igyekeznek megnyerni, hogy jól fogadják az átgondoltan előkészített döntéseket, s tudatosan segítsék végrehajtásukat. Ez annál is fontosabb, mert hiszen az adatok szerint például a gépjárművek üzemanyagfogyasztása 20 százalékkal is változhat, a vezetési stílustól függően. Azt nyilván egyetlen gépkocsivezető sem fogadja szívesen, ha azt mondják neki: rosszul vezetsz. De egy gépkocsit felszereltek műszerekkel, s ezen mindenki saját szemével láthatja, mennyi minden múlik rajta, hogy ő mennyit tehet a fogyasztás csökkentéséért. S azt is meg kellett magyarázni a dolgozóknak, hogy a megváltozott prémiumfeltételek, s az új normák nem érintik őket hátrányosan anyagilag, ha ők is mindent megtesznek a takaréklás érdekében. Igaz, szigorúbbak lettek a normák, kevesebb üzemanyagot lehet hát hozzájuk képest megtakarítani. De ugyanakkor emelték a megtakarított üzemanyagmennyiség után járó prémium összegét.

Mindezt először a párttag-szággal beszélték meg. Igaz, az üzemanyag-takarékosság mindenekelőtt szakmai ügy, de nagyon is sok múlik az emberen. Jó szándékuk, tudatos részvételük nélkül aligha lehetne kielégítő eredményt elérni. Ily módon viszont politikai kérdéssé is válik e feladat megoldása, amely hátrányosan és előnyösen egyaránt befolyásolhatja az embereket hangulatát. A meggyőzést, a feladatok elfogadását pedig mindig követi az ellenőrzés is: hogyan hajtották végre feladataikat. A tapasztalatokkal pedig minden esetben megismerkednek az alap-

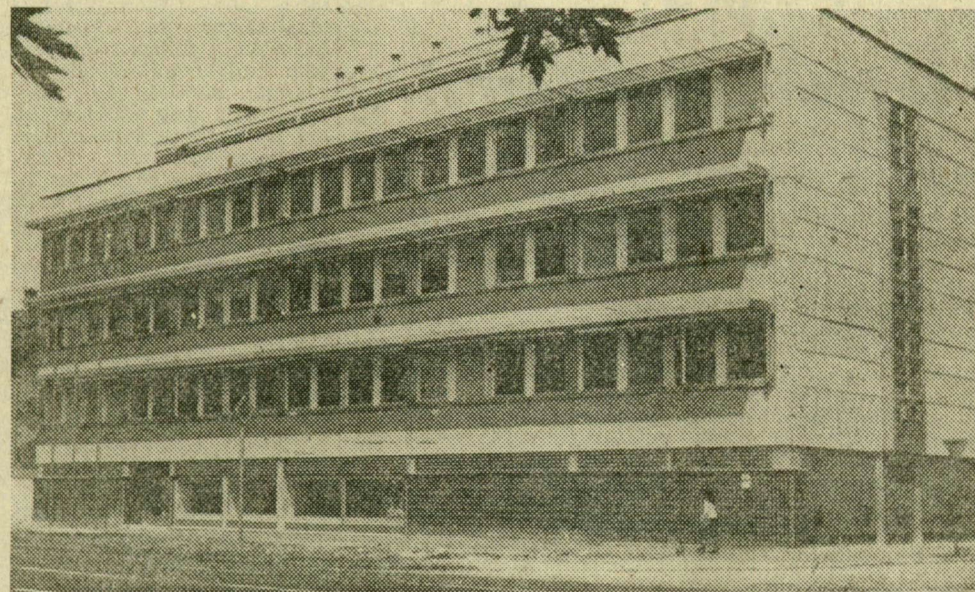
szervezetek is, hogy ők is láthassák munkájuk konkrét eredményeit.

Visszacsatolások rendszerét építették ki tehát a Volánnál.

Bár eredményeikkel kossem elégedettek a Volánnál, az így végzett munka hatása máris jól mérhető. Például a reklamációk mennyiségén. Hiszen dolgozóik munkájuk során — mindenképp előtt a városi autóbussz közlekedésben — nagyon sok emberrel kerülnek kapcsolatba. Nagyon sok múlik magatartásukon, munkájuk minőségén. A vállalat pártszervezete mindent megtett annak érdekében, hogy tudatosítsa az itt dolgozókat, hogy munkájukban a műszaki, forgalmi feladatok végrehajtása mellett nagyon fontosak az emberi-partneri tényezők is. Alighanem ennek is köszönhető, hogy amíg tavaly az első negyedében több mint 400 reklamáció érkezett a vállalathoz járatkésések, kimaradások, a gépkocsivezetők magatartása miatt, az idén, az első három hónapban mindössze 90 ilyen jellegű panaszt kaptak. S, ha ezt a mennyiséget a napi 3200 járatral vetjük össze, a szám nem túl magas.

A Volánnál tudják: a pártszervezet egyik legfontosabb feladata, hogy megnyerjék az embereket, az emberek tudatos támogatását a feladatok megoldása érdekében. Csak így léphetnek előre abban a helyzetben, amikor egyre több múlik az emberi tényezőn, az emberek cselekvőkészségén, szakértelmén, akaratán. Politikai munkájukban mindent meg is tesznek ennek érdekében.

Sz. I.

Új épületben

Új épületben folytatja munkáját a Csongrád megyei Élelmiszerellenőrző és Vegyvizsgáló Intézet. A Bécsi körúti új központ a DELEP kivitelezésében készült, mintegy 30 millió forintos költséggel. Az intézet dolgozói az első félév végére veszik teljesen birtokba új munkahelyüket.